

**Terveysturvaviranomaisen lausunto ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (YVA-ohjelma),
Kivilammen maanlajitusalueen laajennus, Jyväskylä, Laukaa**

Lupa- ja valvontalautakunta 31.10.2023 § 99
782/11.00.03/2023

Valmistelija: ympäristöterveystarkastaja Maria Hämäläinen, p. 050 365 1979

Keski-Suomen ELY-keskus on pyytänyt Laukaan kunnan terveysturvaviranomaisen lausuntoa Jyväskylän kaupungin Kivilammen maanlajitusalueen laajennuksen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (YVA-ohjelmasta).

Jyväskylän kaupunki suunnittelee jo olemassa olevan maanlajitusalueen laajentamista Kivilammen alueella. Jyväskylän kaupungilla on tarve saada käyttöön lisää lajitusaluetta kaupungin alueella rakennushankkeissa syntyville puhtaille ylijäämämaille kuten savelle ja moreenille. Maanlajitusalue on osittain Jyväskylän kaupungin ja osittain Laukaan kunnan alueella. Suunniteltu laajennusalue sijoittuu pääosin Laukaan kunnan puolelle, Jyväskylän kaupungin omistamille kiinteistöille. Maankaatopaikka ei sijaitse pohjavesialueella.

YVA-ohjelmassa on esitetty kaksi eri vaihtoehtoa laajennuksen toteutukselle. Vaihtoehdossa 1 laajennusalueen pinta-ala on noin 9,0 ha ja sen täyttötilavuus 545 000 m³. Alue laajenee pohjoiseen ja koilliseen päin. Vaihtoehdossa 2 laajennusalueen pinta-ala on noin 13,5 ha ja täyttötilavuus 1 344 000 m³. Alue laajenee tässäkin tapauksessa pohjoiseen päin, mutta vaihtoehtoon 1 verrattuna enemmän itään. Nykyisen lajitusalueen pinta-ala on noin 11,6 ha. Lajitettävän massamäärän arvioidaan olevan noin 100 000 m³ vuodessa.

Laukaan kunnan puolella lähimmät asuin- ja lomarakennukset sijoittuvat noin 700–800 m hankealueesta koilliseen. Aiemman YVA-menettelyn yhteydessä 2012 on alueella tehty kaivokartoitus. Käytössä olevia talousvesikaivoja löydettiin 5. Kahdesta kaivosta on velvoitetarkkailun mukaisesti tutkittu vesinäyte ja vesi täytti talousveden laatuvaatimukset ja –suositukset. Lähimmät kaivot eivät sijaitse Laukaan kunnan alueella.

Maanlajitusalueen toiminnan vaikutuksista ihmisten terveyden kannalta merkityksellisimmät ovat melu ja pöly. Toiminnassa melua aiheuttavat työmaakoneet, maansiirto, kuormien tyhjennykset ja ajoneuvoliikenne. Melun vaikutusalueen arvioidaan ulottuvan noin 1 kilometrin etäisyydelle hankealueesta. Meluvaikutuksia tullaan arvioimaan hankkeen eri toteutusvaihtoehtojen osalta toiminnan eri vaiheille laskennallisella mallinnuksella. Melulaskennassa otetaan huomioon myös toiminnan aiheuttamaa yhteismelua alueen muun toiminnan kanssa.

Hankkeen eri toiminnot aiheuttavat ilmaan hiukkaspäästöjä. Pölypäästöjen vaikutusalue rajautuu pääosin hankealueeseen eli noin 500 metrin etäisyydelle. Eniten pölyämistä aiheuttaa maa-aineksen käsittely, sillä kuljetusreitit on asfaltoitu. Pölyn muodostumisen määrään ja pölyn leviämiseen vaikuttavat mm. käsiteltävien maamassojen kosteus, sääolot (ilman suhteellinen kosteus, tuuli) sekä vuodenaika. Pölyn määrää ja leviämistä arvioidaan aikaisempia kokemuksia ja seurantatietoja hyödyntäen. Pölyn leviämisen arvioinnissa huomioidaan myös leviämiseen vaikuttavat tekijät, kuten mm. maastonmuodot ja päästökorkeudet.

Pölyämisen merkittävyyttä arvioidaan vertaamalla arvioitua hankkeesta aiheutuvaa pölyämistä valtioneuvoston asetuksien raja-arvoihin. Myös pölyn osalta huomioidaan yhteisvaikutus alueen muun toiminnan kanssa.

Arviointiohjelma nähtävillä ELY-keskuksen verkkosivulla www.ely-keskus.fi/kuulutukset/keski-suomi ja hankkeen ympäristöhallinnon verkkosivulla www.ymparisto.fi/KivilammenmaanlajitusalueYVA .

Esityslistan ohessa:

- tiivistelmä YVA-ohjelmasta

Esittelijä	Ympäristöpäällikkö Miia Valkonen
Päätösehdotus	Lupa- ja valvontalautakunta terveydensuojeluviranomaisena toteaa, että Kivilammen maanlajitusalueen laajennuksen YVA-ohjelma on asianmukainen.
Päätös	Ympäristöpäällikön esitys hyväksyttiin.